

**Український науково-дослідний інститут
цивільного захисту
ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія
управління персоналом»**

***Науковий вісник:
державне управління***

Випуск № 1 (3) 2020

Київ – 2020

ББК 67.401.я43
Н 72

ISSN (print) 2618-0065
DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1\(3\)](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1(3))

Науковий вісник: державне управління: журнал. 2020. №1 (3) 2020. С. 238

У журналі зібрані статті науковців Українського науково-дослідного інституту цивільним захистом, ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональної академії наук», інших вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ, підготовлені за результатами їх наукової та дослідної роботи. Розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків у сфері державного управління.

Згідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1643 (Додаток 4) журналу «Науковий вісник: державне управління» присвоєно категорію "Б" із державного управління.

Журнал «Науковий вісник: державне управління» включено до міжнародної пошукової системи Google Scholar, а, також, до міжнародних наукометричних баз: Turkish Education Index (Турція), Eurasian Scientific Journal Index (Азія), ResearchBib.

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академією управління персоналом (Протокол №2 від 26.02.2020).

Головний редактор

Жукова І.В.

Кандидат наук з державного управління, доцент, старший науковий співробітник відділу публічного управління цивільним захистом Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Заступник Головного редактора:

Андрієнко М.В.

доктор наук з державного управління, доцент, начальник науково-дослідного центру заходів цивільного захисту Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Гаман П.І.

доктор наук з державного управління, начальник відділу публічного управління цивільним захистом науково-дослідного центру заходів цивільного захисту Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Редакційна колегія:

Азата Возняк – Краков'ян

кандидат економічних наук, Інститут соціальних наук та безпеки Академії ім. Яна Дугоша в Ченстохові, м. Ченстохов, Польща

Акімов О.О.

кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Акімова Л.М.

доктор наук з державного управління, доцент, Заслужений працівник освіти України, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Андрєв С.О.

доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного університету телекомунікацій, м. Київ, Україна

Валюх А.М.

доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне, Україна

Вольдемар Гайда

доктор економічних наук, професор, ректор Вищої школи економіки, м. Варшава, Польща

Гаман Н.О.

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри маркетингу та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, м. Умань, Україна

Кропивницький В.С.

кандидат технічних наук, начальник Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Латинін М.А.

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри економічної політики Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, м. Харків, Україна

Майстро С.В.

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту Національного університету цивільного захисту, м. Харків, Україна

Міхальський Тамаш

доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету Гданськ, Польща

Новак-Калєєва Лариса Михайлівна

доктор наук з державного управління, професор, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, м. Львів, Україна

Орлова Наталія Сергіївна

доктор наук з державного управління професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Київського національного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна

Пархоменко-Куцевіл О.І.

доктор наук з державного управління, завідувач кафедри публічного управління, Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Романенко Є.О.

доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, Проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Сальнікова О.Ф.

доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник, підполковник, Начальник навчально-наукового центру стратегічних комунікацій у сфері забезпечення національної безпеки та оборони Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, м. Київ, Україна

Сіціньська М.В.

доктор наук з державного управління, головний науковий співробітник відділу з координації наукових заходів, міжнародного співробітництва та грантової діяльності Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький, Україна

Сіціньський А.С.

доктор наук з державного управління, професор, завідувач науково-дослідної частини Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький, Україна

Шако В.С.

кандидат наук з державного управління, директор Державного підприємства «Лисянське лісове господарство», Черкаська область, Україна

Шапоренко О.І.

доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управлінських технологій ВНЗ «Університету економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Шевчук І.В.

кандидат наук з державного управління, керівник відділу з питань законотворчості та наукових експертиз науково-дослідної частини Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький, Україна

Шойко В.А.

кандидат історичних наук, доцент, заступник начальника інституту – головний інженер Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Якимчук А.Ю.

доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне, Україна

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ №23583-13423Р від 27.09.2018 р.

© автори статей, 2020

© Український науково-дослідний інститут цивільного захисту, 2020

ЗМІСТ

Андрієнко М.В., Борис О.П. <i>Реформування державної служби з надзвичайних ситуацій України</i>	8
Ваганова Л.В., Чайковська І.І. <i>Фінансове планування діяльності сучасного комунального некомерційного підприємства</i>	20
Говорун С.В. <i>Державне управління у сфері пожежної безпеки Японії: досвід для України</i>	29
Денисенко М.П., Шапошнікова О.М., Будякова О.Ю. <i>Економічні заходи державного управління щодо залучення інвестицій</i>	53
Дмитрук С.Ф. <i>Моделі нейтралізації загроз у сфері національної безпеки України як елемент аналізу та прогнозування безпекового середовища</i>	66
Дурман М.О., Дрожжін Д.Ю. <i>Інструменти регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування</i>	84
Дячкова О.М., Черкасов О.О. <i>Децентралізація, основні аспекти громад</i>	97
Коваленко В.В., Борисов А.В., Івашина Н.О., Стогній Г.М. <i>Вивчення міжнародного досвіду забезпечення цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій</i>	110
Ковач В.О.	121
<i>Сучасна діяльність апарату управління на ринку праці</i>	
Кропивницький В.С., Каршиєва А.І. <i>Державно-правові аспекти електронного вирішення спорів галузі сфери Інтернет та ІТ-технологій</i>	131
Мурашко В.С. <i>Сучасні процеси трансформації викликів та загроз національній безпеці країн-членів ЄС</i>	140
Рєзніков В.В. <i>Особливості формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції в різних країнах</i>	153
Романенко Є. О. <i>Закон про незаконне збагачення повернули в Раду</i>	163
Середа Д.В., Климась Р.В., Маладика Л.В. <i>Методологічні аспекти оцінювання професійної компетентності фахівців дослідно-випробувальних лабораторій територіальних органів ДСНС України</i>	176
Федотова Т.А. <i>Концептуальні основи підготовки управлінських кадрів державної служби</i>	185
Фомін А. І., Могильниченко В.В., Овчаренко Б.О. <i>Актуальні питання інженерно-технічних заходів цивільного захисту в містобудівній та проектній документації</i>	196
Черняхівська В.В. <i>Еволюція гендерних стереотипів відповідно до типів держави, відносин влади, домінування</i>	213
Шойко В.А. <i>Теоретичні основи та комплексні підходи до розкриття базових понять механізму державного управління у сфері цивільного захисту та розуміння їх складових</i>	223

УДК: 351

DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1\(3\)-131-139](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-1(3)-131-139)

Кропивницький Віталій Станіславович, кандидат технічних наук, генерал-майор служби цивільного захисту, Начальник, Український науково-дослідний інститут цивільного захисту, вулиця Рибальська, 18, Київ, Kyivs'ka, 01011, +38 (044) 280-18-01, e-mail: undicz@dsns.gov.ua.

ORCID: 0000-0002-3527-7283

Каршиєва Альона Іванівна, докторант, Міжрегіональна академія управління персоналом, м. Київ, 03039, вул. Фрометівська, 2, тел.: +380980595924; e-mail: alena.200kiev@gmail.com.

ORCID: 0000-0001-5544-6796

ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ГАЛУЗІ СФЕРИ ІНТЕРНЕТ ТА ІТ- ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Наукова стаття присвячена дослідженню електронного вирішення спорів у галузі Інтернет та ІТ-технологій. Розглянуті основні етапи державно-правового врегулювання та правові аспекти щодо доцільності та актуальності упровадження альтернативного механізму врегулювання спорів на прикладі вітчизняних та зарубіжних країн.

Метою статті є огляд та запровадження можливостей державного та юридичного врегулювань онлайн спорів. Проаналізовано державно-правові інструменти на прикладі регламентованої платформи, а, також, підходи до побудови структури законодачої бази на прикладі зарубіжних країн.

Відзначено, що розвиток ринкових механізмів сприяє коригуванню державно-правових та суспільно-правових відносин, які досі залишаються частково не врегульованими. Це відносини, пов'язані із здійсненням онлайн та інтернет-торгівлі, онлайн-ігр, участі у соціальних мережах, передачі прав на програмне забезпечення за допомогою онлайн-сервісів та веб-сайтів.

Акцентовано увагу на тому, що саме завдяки судовій практиці щодо розроблення та застосування методів переговорів та посередництва медіація є дієвим правовим інструментом, який надав більш широкий доступ громадян до правосуддя. Встановлено, що альтернативне вирішення спорів (далі – ADR) успішно використовується у зарубіжних державах, демонструє значні результати під час розв'язання правових спорів та допомагає розвантажити національні суди. ADR є суспільно необхідним інструментом в арсеналі правових засобів призначених для вирішення спорів. Для ефективного використання ADR в Україні необхідно не лише формально запровадити такі способи на законодавчому рівні, а й розуміти їх сутність та

зміст. У зв'язку із цим актуальним видається дослідження кожного елемента ADR.

Ключові слова: медіація, електронне вирішення спорів, інтернет вирішення спорів, онлайн вирішення спорів, альтернативне вирішення спорів.

Kropivnitsky Vitaliy Stanislavovich, Candidate of Science in Technology, Major General of the Civil Protection Service, Head, Ukrainian Research Institute of Civil Protection, 18 Rybalska St., Kyiv, 01011 Kyivs'ka, +38 (044) 280-18-01, e-mail: undicz@dsns.gov.ua.

ORCID: 0000-0002-3527-7283

Karshyieva Alona Ivanivna, Interregional Academy of Personnel Management, 03039, st. Frometivska, 2, tel .: +380980595924; e-mail: alena.200kiev@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5544-6796

STATE LEGAL ASPECTS OF ELECTRONIC DISPUTE RESOLUTION IN INTERNET AND IT TECHNOLOGIES

Abstract. The scientific article is devoted to the research of electronic dispute resolution in the sphere of Internet and IT technologies. The main stages of the state legal settlement and legal aspects on the example of domestic and foreign countries are considered, with regard to the feasibility and relevance of the implementation of an alternative dispute settlement mechanism.

The purpose of the article is to review and introduce the possibilities of state and legal settlement of online disputes.

It is noted that the development of market mechanisms contributes to the correction of state-legal and social-legal relations, which still remain partially unregulated. These are relationships related to online and online commerce, online gaming, social networking, software rights transfer through online services and websites.

State-law instruments based on the example of a regulated platform are analyzed, as well as approaches to building the structure of the legislative base on the example of foreign countries.

Attention is drawn to the fact that it is through jurisprudence to develop and apply negotiation and mediation techniques that it is an effective legal instrument that gives citizens greater access to justice.

Alternative dispute resolution (hereinafter - ADR) has been found to be used successfully in foreign countries, show significant results in the resolution of legal disputes, and help offload national courts. ADR is a socially necessary tool in the arsenal of litigation tools. For effective use of ADR in Ukraine, it is necessary not only to formally introduce such methods at the legislative level, but also to

understand their essence and content. In this regard, an up-to-date study of each ADR element appears.

Key words: mediation, electronic dispute resolution, Internet dispute resolution, online dispute resolution, alternative dispute resolution.

Постановка проблеми. Суперечки у мережі Інтернет, наразі, є поширеною і актуальною практикою. Це пов'язано з розвитком та необхідністю регулювання специфічних суспільних відносин в інформаційному суспільстві. Державні реформи, зокрема, в судах штовхають сторони до пошуку альтернативних способів вирішення спору і якщо необхідно вирішити спір саме в галузі електронної комерції, необхідні фахівці, знання та інструменти саме з цієї галузі. Для судового процесу потрібно долучати фахівців в галузях ІТ-технологій, так як в обов'язок суддів не входить володіння інформаційними знаннями та навичками і судовий розгляд може перетворитися на суцільну експертизу. Таким чином, сторони ІТ-спорів все частіше почали звертатися безпосередньо до експертів за вирішенням спорів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти дослідження ІТ-спорів у своїх працях висвітлювали зарубіжні науковці, такі як: С. Миронова, А. Берлінгуер, Т. Гоббс, О. Рамсботам, Т. Вудхаус і Х. Міал, Г. Гегель, Ч. Тейлор, С. Карфантан

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний інтерес до розвитку медіації у сфері ІТ-технологій та в мережі Інтернет, вирішення спорів надання послуги ADR (посередництва), роль та місце цих послуг серед державних гарантій та зобов'язань залишаються розкритими недостатньо.

Формулювання цілей (мети) статті. Метою статті є визначення ролі і місця послуги альтернативного вирішення спорів серед державних гарантій та зобов'язань для громадян.

Виклад основного матеріалу. Паралельно різкому розвитку збільшення числа транскордонних угод, які укладаються через Інтернет, розгортається жваве обговорення питань про активну участь державного врегулювання та правових аспектів електронного вирішення спорів галузі сфери Інтернет та ІТ-технологій. Терміни які використовуються при розгляді проблеми врегулювання спорів в мережі Інтернет, – різносторонні. Наприклад термін «онлайн» врегулювання спорів. Фахівці у галузі ІТ під терміном онлайн (on-line) розуміють безпосереднє «живе» спілкування. Більш широкий загальний під цим терміном розуміє розгляд спору в мережі Інтернет, в електронній формі.

У зарубіжній літературі визначень теж багато. Наприклад С. М. Миронова пише, що "...з урахуванням перспективи розвитку, найбільш підходящим для визначення цього явища є використання терміну «Electronic Dispute Resolution» («електронне вирішення спорів»), як більш ширшого у

порівнянні з «Internet Dispute Resolution» («інтернет вирішення спорів») та «Online Dispute Resolution» («онлайн вирішення спорів»)» [1].

Спробуємо розглянути електронне вирішення спорів (ЕВС) саме як альтернативну форму на противагу судовому процесу. Електронна комерція, за своєю правовою природою, є транскордонною. В той час, коли експерти до цього часу визначаються як кваліфікувати міжнародну торгівлю за суб'єктами які є резидентами різних країн, чи за перетином кордону товарами/послугами, чи за тим та іншим. Електронна комерція не знає кордонів з митними процедурами, сприймає будь-якого учасника незважаючи на його юрисдикцію, і керується якоюсь своєю власною правовою системою, яку з часом, можливо, назвуть IT Lex Mercatoria.

Завжди постає питання, яким чином проявить себе іноземний елемент у цих державно-правових відносинах, як будуть (і чи взагалі будуть) застосовуватись колізійні норми при врегулюванні цих відносин. В інтернет просторі кордонів не існує. Однак, суб'єкти відносин знаходяться в різних юрисдикціях і там вони повинні певним чином легалізуватись, сплачувати податки, вимагати від країни захисту врегульовувати спори, звертатися за примусовим виконанням рішень до того, чи іншого, органу, який врегулював цей спір.

Положення діючого законодавства України здебільшого є достатньо негнучкими щодо застосування нетрадиційних способів врегулювання спорів між учасниками правовідносин. Альтернативний спосіб захисту порушеного права можливий лише у господарсько-правових та цивільно-правових відносинах. Але у цей же час, світова практика має досить серйозні напрацювання у даному контексті, які стають частиною національного та міжнародного законодавств.

Поняття альтернативного врегулювання спорів незнайоме державно-правовій системі, адже навіть перелік позасудових способів розгляду та розв'язання суперечок є обмеженим (третейські суди, засоби досудового врегулювання тощо). Тому, можуть бути запозичені ті правові концепції, які вже розроблені та діють у інших країнах.

У таких випадках, мова може йти про застосування альтернативних методів вирішення спорів, у тому числі – електронного вирішення спорів, яке для нашої держави є й досі новим методом, хоча активно використовується у сучасній Європі та США.

Термін «альтернативне вирішення спорів» вперше почали використовувати в США для позначення прозорих і неформальних процедур врегулювання конфліктів. Цей метод поширений не лише в правовій науці, а й у законодавстві багатьох країн. Альтернативне вирішення спорів - медіація - ADR, стає все більш вагомим інструментом для вирішення цивільних та торгових спорів не тільки у Європі і США, а й у всьому світі.

Спочатку положення про застосування ADR для вирішення цивільних та торгових спорів були врегульовані в Європейському Союзі (далі – ЄС) на

рівні так званого «м'якого права»: в зелених книгах та рекомендаціях Європейської Комісії (далі – Єврокомісія) [2]. На нашу думку, альтернативне вирішення спорів варто розглядати як вирішення спорів і врегулювання правових конфліктів за допомогою альтернативних (недержавних) форм, що мають забезпечувати швидке й ефективне їх врегулювання за мінімальних затрат сил, часу й коштів зацікавлених осіб. Крім того, розглядаючи способи альтернативного вирішення спорів, можна говорити про більш широке та вузьке (або зовнішнє та внутрішнє), поняття альтернативності. Так, у широкому розумінні альтернативність означає можливість звернення за вирішенням спору, або до органу державної влади (суду), або вирішити спір за допомогою одного зі способів альтернативного вирішення спорів; а у вузькому розумінні – це можливість обирати серед кількох способів альтернативного вирішення спорів усередині самої системи.

В іноземній і вітчизняній науці немає єдиного підходу як до поняття «альтернативне вирішення спорів», так і до його змісту. Весь спектр уявлень про сутність поняття можна умовно звести до трьох категорій: до першої – це приватна система, яка виникла на протигагу публічному порядку вирішення спорів, тому до альтернативних відносять всі позасудові процедури врегулювання спору, тобто арбітраж, посередництво, міні-суд і т. ін. Відповідно до розуміння альтернативного вирішення спорів, до другої групи – всі способи вирішення приватно-правових спорів поділяються на чотири основні категорії: переговори між сторонами, медіація (посередництво), арбітраж, судове провадження. При цьому, до альтернативних способів вирішення спорів належить лише друга категорія, тобто медіація. Ці ознаки притаманні також вирішенню спорів онлайн (тобто у мережі Інтернет).

Третя категорія до оцінювання термінів «альтернативні» полягає в тому, що це поняття охоплює такі механізми врегулювання спору, які можуть застосовуватися окремо, або в різноманітних комбінаціях між собою (наприклад, методи переговорів і посередництва можуть застосовуватись окремо, або разом, утворюючи новий метод – переговори-посередництво). Альтернатива, в такому разі, означає вибір можливих варіантів серед альтернативних способів вирішення спорів, а не вибір між цими методами і судовим розглядом.

Одним з яскравих різновидів альтернативного вирішення спорів є ЕВС. Це сукупність методів врегулювання спорів (конфліктів) із застосуванням Інтернет – технологій. ЕВС можна також визначити як розробку програм і обчислювальних мереж для вирішення спорів за допомогою методів альтернативного вирішення спорів. За думкою окремих правознавців, альтернативні засоби врегулювання спорів та ЕВС набувають популярності через три характеристики самої мережі Інтернет:

- 1 - низький бар'єр для вступу будь-яких осіб у правовідносини у мережі Інтернет;
- 2 - географічна відкритість електронної комерції;

З - Інтернет є глобальною системою – у правовідносини можуть вступати будь-які особи, без обмеження територією певної держави.

Це визначає, що суб'єктами правовідносин стають особи, які у звичайних умовах (при здійсненні операцій не в мережі Інтернет) мали б виконати певні формальності для цього (реєструватись у якості суб'єкта господарювання, оформляти дозволи тощо), та мали б певні юрисдикційні обмеження для таких операцій. В той же час, при здійсненні операцій в мережі Інтернет, такі обмеження відсутні. Саме тому ЕВС може визначатись як певний універсальний інструмент, доступний максимально широкому колу осіб, незалежно від їх правового статусу та юрисдикції. Найбільш випробуваний як засіб електронного вирішення спорів визнаний в США, де процедура електронного вирішення спорів у США застосовуються з 1996 року, особливо у врегулюванні суперечок з приводу розподілу доменних імен.

Стрімкий розвиток електронного вирішення спорів призвів до закріплення певних засад онлайн-врегулювання спорів на законодавчому рівні в США та ЄС. У США в 2001 році набув чинності Єдиний закон про медіацію (UniformMediationAct) [3], який за фактом об'єднав 2,500 різних законів, що регулювали процедури медіації у різних штатах.

Однак, більший інтерес становить європейський досвід впровадження електронного та альтернативного вирішень спорів. З 1998 до 2009 року було прийнято цілий ряд документів, більшість з яких застосовувалися саме до альтернативного розгляду справ та медіації, а деякі стосувалися електронного (онлайн, як вказується у назвах) розгляду, зокрема: Рекомендація Єврокомісії «Про принципи, що застосовуються до органів, які відповідальні за позасудове врегулювання спорів за участю споживачів» від 30.03.1998 р. [4]. Зелена книга «Про альтернативний розгляд спорів в цивільному та торговому праві» від 19.04.2002 р. [5]. Європейський кодекс поведінки для медіаторів від 02.06.2004 р. [6]. Регламент ЄС «Про врегулювання спорів за участю споживачів онлайн» [7].

Далі, з метою прискорення та спрощення розгляду спорів за участю споживачів у травні 2013 р. було прийнято два документи: Директива No 2013/11/ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС «Про альтернативне вирішення спорів за участю споживачів» (далі – Директива No 2013/11/ ЄС) [8] та Регламент No 524/2013 Європейського парламенту та Ради ЄС «Про врегулювання спорів за участю споживачів онлайн» (далі – Регламент No 524/2013) [9]

Директива No2013/11/ЄС складається з п'яти глав:

- 1) Загальні положення;
- 2) Доступ до інформації та вимоги, які висуваються до процедури ADR та до установ, які здійснюють процедури ADR;
- 3) Інформація про співробітництво;
- 4) Роль компетентних органів та Єврокомісії;

5) Заключні положення.

Регламент № 524/2013 врегулювання спорів за участю споживачів онлайн було опубліковано 08.07.2013 р., проте його положення вступили в силу в державах – членах ЄС тільки 09.01.2016 р. Регламент № 524/2013 складається з трьох глав:

- 1) Загальні положення;
- 2) Платформа ОДР;
- 3) Прикінцеві положення.

В ст. 1 Регламенту No 524/2013 визначається його мета: шляхом досягнення високого рівня захисту прав споживачів, внести свій вклад до належного функціонування ринку ЄС шляхом створення Європейської платформи онлайн розгляду спорів (ODR platform). Положення Регламенту No524/2013 передбачає також сприяння державам – членам ЄС у створенні прозорості та ефективної системи альтернативного вирішення спорів між споживачами та онлайн – продавцями.

Особлива ст. 5 Регламенту № 524/2013, в якій передбачено основні положення та принципи створення та функціонування платформи ODR. Фактично платформа буде судовим майданчиком з функціями заповнення бланку скарг, інформування сторін, визначення арбітра, розгляду спору. Італійський дослідник Е. Сільвестрі писав, що з 2011 р. європейці повинні дивитися на медіацію як на існуючу особливість Європейського Союзу в сфері методів вирішення спорів. Застосування в практику нового способу вирішення спорів за участю громадян – споживачів в ЄС – онлайн вирішення спорів на спеціальному веб-сайті ODR – заслуговує самої пильної уваги та вивчення, оскільки відкриває нові можливості правосуддя [10].

Висновки. На сьогодні електронний розгляд спорів стане для України тим яскравим інструментом, який завершить державну судову реформу. Звичайно, що усі спори, які вирішуються в судах та позасудових органах, неможливо буде перевести в електронний вигляд. Більшість категорій справ будуть потребувати традиційного судового розгляду. Однак, для початку, можливо виділити та законодавчо закріпити певну категорію справ, які підлягають розгляду шляхом електронного вирішення спору. Створити належним чином державно-правові інструменти на прикладі регламентованої платформи (щось на зразок вище зазначеної платформи ODR) і так далі... Можлива імплементація у практику вже існуючого законодавства Європейського Союзу.

Література:

1. Миронова С. Н. Использование возможностей сети интернет при разрешении гражданско-правовых споров / С. Н. Миронова. – М.: Wolters Kluwer, 2016. – 256 с.
2. Берлингуэр Альдо. «Мягкое право» против «жесткого права» в Европейском Союзе // Современное право. – 2018. – № 12. – С. 119.
3. Uniform Mediation Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uniformlaws.org/shared/docs/mediation/uma_final_03.pdf

4. European Commission Recommendation on the principles applicable to the bodies responsible for out- of-court settlement of consumer dispute // Official Journal of the European Union. L115/31. 17.04.1998. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.eu/legislation_summaries/con-sumers/protection_of_consumers/l32031_en.htm
5. Green Paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law. Brussels. 19.04.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.abgs.gov.tr/files/ardb/evt/1_avrupa_birligi/1_6_raporlar/1_2_green_papers/com2002_green_paper_on_alternative_dispute_resolution.pdf
6. European Code of Conduct for Mediators. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf
7. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on online dispute resolution for consumer disputes (Regulation on consumer ODR). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/adr_policy_work_en.htm
8. Directive 2013/11/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0063:0079:EN:P DF>
9. Regulation (EU) No 524/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on online dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Regulation on consumer ODR). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:00 12:EN:P DF>
10. Онлайн-разрешение споров с участием потребителей в Европейском Союзе: документы 2017 года / Е. П. Ермакова, Н. В. Ивановская // Современное право. – 2018. – No 8. – С. 128–132.

References:

1. Mironova, S. N. (2016). *Ispolzovanie vozmozhnostey seti internet pri razreshenii grazhdansko-pravovykh sporov [Using the capabilities of the Internet for the resolution of civil disputes]*. Moscow: Wolters Kluwer [in Russian].
2. Berlinguer, A. (2018). «Myagkoe pravo» protiv «zhestkogo prava» v Evropeyskom Soyuze [“Soft law” versus “hard law” in the European Union]. *Sovremennoe pravo – Modern Law*, 12, 119-125 [in Russian].
3. Uniform Mediation Act. (n.d.). www.uniformlaws.org. Retrieved from http://www.uniformlaws.org/shared/docs/mediation/uma_final_03.pdf [in English].
4. European Commission Recommendation on the principles applicable to the bodies responsible for out- of-court settlement of consumer dispute (1998). *Official Journal of the European Union*, L115/31. Retrieved from http://europa.eu/legislation_summaries/consumers/protection_of_consumers/l32031_en.htm [in English].
5. Green Paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law. (2012). www.abgs.gov.tr. Retrieved from http://www.abgs.gov.tr/files/ardb/evt/1_avrupa_birligi/1_6_raporlar/1_2_green_papers/com2002_green_paper_on_alternative_dispute_resolution.pdf [in English].
6. European Code of Conduct for Mediators. (n.d.). ec.europa.eu. Retrieved from https://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf [in English].
7. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on online dispute resolution for consumer disputes (Regulation on consumer ODR). (n.d.). ec.europa.eu.

(n.d.). Retrieved from http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/adr_policy_work_en.htm [in English].

8. Directive 2013/11/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR). (n.d.). *eur-lex.europa.eu*. Retrieved from <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0063:0079:EN:PDF> [in English].

9. Regulation (EU) No 524/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on online dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Regulation on consumer ODR). (n.d.). *eur-lex.europa.eu*. Retrieved from <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:165:0001:0012:EN:PDF> [in English].

10. Ermakova, E. P., Ivanovskaya, N. V. (2018). Onlayn-razreshenie sporov s uchastiem potrebiteley v Evropeyskom Soyuze: dokumenty 2017 goda [Online dispute resolution with consumer participation in the European Union: 2017 documents]. *Sovremennoe parvo – Modern Law*, 8, 128-132 [in English].